

Nota van Antwoord Natura 2000-beheerplan Naardermeer 2020-2026

Beantwoording zienswijzen op het ontwerp beheerplan van 5 maart 2019

Document 1475883/1475897

INHOUDSOPGAVE

Deel A: Inleiding	2
1. Inleiding	
2. Ontvangen zienswijzen	
3. Ambtshalve wijzigingen	
4. Vervolgprocedure	
5. Leeswijzer	
Deel B: Beantwoording zienswijzen	3
Deel C: Ambtshalve wijzigingen	15

Deel A: Inleiding

1. Inleiding

In het Natura 2000-beheerplan Naardermeer staan de maatregelen voor natuurherstel en de voorwaarden voor activiteiten in het Naardermeer. Het doel van het plan is de beschermde natuur te behouden en ontwikkelen om zo te voldoen aan de instandhoudingsdoelstellingen voor het gebied. Het beheerplan heeft een maximale geldigheidsduur van zes jaar. Het ontwerp Natura 2000-beheerplan voor het Natura 2000-gebied Naardermeer is door Gedeputeerde Staten van Noord-Holland vastgesteld op 5 maart 2019. Vervolgens is het ontwerp plan van 18 maart tot en met 29 april 2019 ter inzage gelegd. Voorafgaand hieraan is een informatieavond gehouden, op 7 maart 2019. In deze Nota van Antwoord beantwoorden Gedeputeerde Staten van de Provincie Noord-Holland de ingediende zienswijzen (in deel B) en de ambtshalve wijzigingen (in deel C).

2. Ontvangen zienswijzen

Gedeputeerde Staten ontvingen 4 zienswijzen. Alle insprekers krijgen deze Nota van Antwoord toegestuurd, waarbij zij tevens worden geïnformeerd over de vervolgpcedure. Twee zienswijzen hebben aanleiding gegeven tot wijzigingen in de tekst van het beheerplan.

3. Ambtshalve wijzigingen

Als gevolg van de uitspraak van de Raad van State van 19 mei 2019 zijn verwijzingen naar het Programma Aanpak Stikstof (PAS) verwijderd en vervangen door een schets van het landelijke kader voor de aanpak van de stikstofproblematiek, voor zover op dit moment bekend. De PAS-maatregelen die in het ontwerp-beheerplan waren benoemd zijn gehandhaafd als natuurherstelmaatregelen. De uitvoering daarvan is namelijk nog steeds van groot belang voor het bereiken van de instandhoudingsdoelstellingen.

Bovendien is de tekst over het Inrichtingsplan Schil Naardermeer geactualiseerd op basis van de bestuurlijke afspraken over het gewijzigde inrichtingsplan. Deze aanpassing was in het ontwerp beheerplan aangekondigd. Binnenkort zal het ontwerp provinciale inpassingsplan met als bijlage het Inrichtingsplan Schil Naardermeer worden vastgesteld door Gedeputeerde Staten en ter inzage gelegd worden.

Tenslotte zijn ook wijzigingen in wet-, regelgeving en provinciaal beleid, en de meest recente inzichten uit de jurisprudentie verwerkt.

4. Vervolgpcedure

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland stellen deze Nota van Antwoord en het Natura 2000-beheerplan Naardermeer 2020-2026 vast. Tegen onderdelen van het beheerplan staat beroep open bij de rechtbank Noord-Holland en hoger beroep bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Beroep is alleen mogelijk tegen in het beheerplan omschreven activiteiten, die daardoor vergunning- (gebiedsbescherming) of ontheffingsvrij (soortenbescherming) worden verklaard.

5. Leeswijzer

Voor het beantwoorden van de zienswijzen zijn in deze nota de zienswijzen genoteerd. Daar is puntsgewijs een reactie op gegeven. Vervolgens is aangegeven of er aanleiding is om het beheerplan daarop aan te passen en zo ja, in welke zin.

Voor de ambtshalve wijzigingen is aangegeven per paragraaf en/of pagina wat er wijzigt en is de nieuwe tekst scheefgedrukt vermeld.

Deel B: Beantwoording zienswijzen

Indiener		Zienswijze	Reactie	Wijziging Beheerplan?
1	1.1	<p>Predatie Purperreigers door vos</p> <p>Naast achteruitgang in kwaliteit van het broedbiotoop heeft de purperreiger nog een drukfactor het hoofd te bieden: predatie door vossen. Om het instandhoudingsdoel voor de purperreiger te kunnen garanderen is het essentieel om de vos in met name de noordwestzijde inclusief de kooicirkel van het Naardermeer te bestrijden ten tijde van het broedseizoen van de purperreigers.</p>	<p>Bestrijding van de vos is één van de maatregelen noodzakelijk voor het instandhouden van de purperreiger in het Naardermeer. Dit is beschreven in het beheerplan als het voortzetten van de bestrijding van vossen nabij de purperreigerkolonie. Maatregel daarbij is afschot, al dan niet met behulp van lichtbak en vangkooi, waarbij zo mogelijk gebruik gemaakt wordt van geluiddempers om verstoring te minimaliseren. Uitvoering van deze maatregel door de indiener is niet vergunningplichtig.</p>	Nee
	1.2	<p>Verstoring nestvlotjes zwarte stern door nijlgans</p> <p>Het broedsucces van zwarte sterns in het Naardermeer is volledig gekoppeld aan kunstmatige nestvlotjes. Deze vlotjes zijn "gans-proof" gemaakt door o.a. het plaatsen van een opstaande rand waardoor ganzen er niet op kunnen komen. Echter, de nijlgans probeert soms met succes met regelmaat op de vlotjes te komen. Om het instandhoudingsdoel voor de zwarte stern te kunnen bereiken is het essentieel om nijlgansen in het Naardermeer te bestrijden kort voorafgaand aan en (alleen in noodgevallen) ten tijde van het broedseizoen van zwarte sterns.</p>	<p>Bestrijding van de nijlgans is nog niet expliciet als één van de maatregelen noodzakelijk voor het uitbreiden van de Zwarte stern in het Naardermeer opgenomen in het beheerplan. Wel staat meer algemeen het tegengaan van de bezetting van nestvlotjes door ganzen als maatregel voor de Zwarte stern in de samenvattende tabel met maatregelen in het plan. Voortschrijdend inzicht van de beheerder is dat de bestrijding van nijlgans in het Naardermeer kort voorafgaand en (in noodgevallen) ten tijde van het broedseizoen van de Zwarte stern essentieel is voor het uitbreidingsdoel. Daarom zal dit worden opgenomen in het beheerplan bij de maatregelen voor Zwarte stern. Uitvoering</p>	<p>Ja, pag. 72 en 76</p> <p>Pag. 72 toevoegen: <i>De nijlgans probeert soms met succes op de aangepaste vlotjes te komen. Zonodig (kort voorafgaand en in noodgevallen ten tijde van het broedseizoen van de Zwarte stern) bestrijdt de beheerder de exoot nijlgans.</i></p> <p>Pag. 76: bij A197 Zwarte stern, maatregelen 1ste planperiode: <i>Zonodig bestrijden nijlgans</i></p>

			van de bestrijding van nijlgans door de indiener moet getoetst worden bij het bevoegd gezag.	
1.3	<p>Verlies broedbiotoop Purperreiger, Grote karekiet en Snor door ganzen</p> <p>Een van de meest urgente problemen is de achteruitgang in riet, dat als broedgebied fungeert voor purperreiger, grote karekiet en snor. De ganzen zijn in het vroege voorjaar in dermate grote aantallen aanwezig dat in sommige delen van het Naardermeer een complete kaalslag heeft plaatsgevonden. Het beheerplan voorziet in enkele maatregelen, maar deze maatregelen zijn ons inziens onvoldoende om voldoende broedbiotoop te kunnen garanderen. Derhalve zien wij graag een uitbreiding van de mogelijkheden om de effecten van ganzen op het riet substantieel te kunnen verminderen. Deze maatregelen worden beschreven onder het volgende kopje.</p> <p>Toetsingskader beheerplan IJsselmeergebied: maatregelen</p> <p>O.a. voor purperreiger, zwarte stern, grote karekiet en snor worden maatregelen aangegeven die een positief effect op de instandhoudingsdoelen kunnen hebben. (...) Methoden ten faveure van deze soorten die vrijgesteld zijn van de Wnb-vergunningsplicht betreffen o.a. het vangen en doden van vossen en het doden van overzomerende ganzen.</p>	<p>Voor de purperreiger, grote karekiet en snor zijn voldoende broedgebied essentieel. Voor deze soorten zijn maatregelen nodig om de ganzenvraat van rietvegetaties tegen te gaan, zoals het plaatsen van rasters en zonodig populatiebeheer. Deze staan zo genoemd in de tekst op p. 71 en 73 van het beheerplan.</p> <p>Het opstellen van een concreet plan van aanpak voor het tegengaan van de vraat van ganzen met als maatregelen wegvangen/afschot ganzen/eieren schudden in een deel van het jaar is in het ontwerp plan opgenomen als maatregel voor deze soorten in de tabellen. Omdat er geen getoetst uitvoeringsplan is, kunnen deze nieuwe maatregelen nu ook niet in het beheerplan worden opgenomen. De vergunningaanvraag voor het uitvoeringsplan met maatregelen dient door de indiener met natuurtoets te worden aangevraagd bij het bevoegd gezag. De maatregelen kunnen uitgevoerd worden na toetsing en goedkeuring van het Plan van Aanpak door het bevoegd gezag. Op basis van de natuurtoets moet duidelijk worden wat kan en onder welke voorwaarden dit vergund kan worden.</p>	<p>Ja, pag. 7, 81, 92, 239 en 240</p> <p>Pag. 7 Toevoegen: <i>Een plan van aanpak is nodig voor het tegengaan van de vraat van ganzen met als maatregelen het wegvangen/afschot ganzen/eieren schudden in een deel van het jaar.</i></p> <p>Pag. 81 verwijderen bij vergunningplichtig gebruik en activiteiten die afzonderlijk vergunningplichtig blijven: <i>Faunabeheer en schadebestrijding</i></p> <p>Pag. 92 toevoegen in tabel 7: <i>Maatregel: Plaatsen rasters tegen ganzenvraat voor rietherstel</i> <i>Financiering: Provincie/ Natuurmonumenten</i> <i>Maatregel: Plan van Aanpak tegengaan ganzenvraat door populatiebeheer</i> <i>Plan van aanpak: Natuurmonumenten/FBE</i></p> <p>Pag. 239 toevoegen (zie beschikking d.d. 1 september 2015 voor de voorwaarden, kenmerk 643533/659344, www.faanabeheereenheid.nl/noordholland/PUBLICATIES bij Naardermeer)</p>	

Nota van Antwoord Natura 2000-beheerplan Naardermeer

				<p>Pag. 240 toevoegen: De activiteiten nestbehandeling en ruivangsten kunnen in het beheerplan worden opgenomen <i>conform de voorwaarden van de beschikking d.d. 1 september 2015</i> en indien afstemming plaats vindt met Natuurmonumenten en zijn dan vergunningvrij. Categorie 4b.</p> <p><i>Het uitvoeringsplan voor het toekomstig populatiebeheer van ganzen voor zover dit nieuwe activiteiten bevat zoals afschot en/of wijzigingen in de uitvoering bevat, moet worden getoetst aan de Wet Natuurbescherming en goedgekeurd worden door het bevoegd gezag. Daarbij kunnen op basis van de natuurtoets voorwaarden aan de maatregelen en uitvoeringswijze worden gesteld. Dit resulteert in een separate vergunning.</i> Categorie 3</p>
	1.4	<p>Toetsingskader beheerplan IJsselmeergebied: methodiek en toetsing Wij vragen u om een vergelijkbare werkwijze voor het Naardermeer te hanteren. Voor het beheerplan Naardermeer moeten de volgende maatregelen (15, 16, 17 (edelhert, damhert, wild zwijn en ree), 24, 25, 26, 27 (vangen en doden van vossen), 30, 31, 32 (overzomerende ganzen), 34a (muskusratten en beverratten) en 35 (exoten volgens Europese richtlijn)) worden getoetst.</p>	<p>De genoemde methodiek is ontwikkeld door Rijkswaterstaat voor het toetsen van de positieve effecten van 35 mogelijke maatregelen in het IJsselmeergebied, dat zes deelgebieden en meerdere provincies omvat. De toetsing van faunabeheer en schadebestrijding is per gebied maatwerk (zie 1.5). Voor het Naardermeer is het gebied overzichtelijker en daarom gekozen voor toetsing van daadwerkelijke bestrijding zoals aangegeven door de beheerders. Deze is</p>	Nee

Nota van Antwoord Natura 2000-beheerplan Naardermeer

			beschreven in bijlage 5.2 toetsing van huidig gebruik van het beheerplan. De daar beschreven activiteiten voor faunabeheer en schadebestrijding zijn vergunningvrij, onder de voorwaarde dat ze conform de voorwaarden en in afstemming met Natuurmonumenten worden uitgevoerd. Dit geldt bijvoorbeeld voor de bestrijding van muskus- en beverratten het gehele jaar langs de randen van de plassen en de watergangen met behulp van klemmen, fuiken en vangkooien overeenkomstig een goedgekeurde gedragscode.	
	1.5	Daarnaast wijzen wij u op een passage uit het vastgestelde Beheerplan Wormer- en Jisperveld & Kalverpolder, waarin de volgende tekst is opgenomen:(...) "De toetsing vergt daarom maatwerk. (...) Voor de bestrijding van de vos met gebruikmaking van vangkooi en ondersteunend afschot door <beheerder>, ter voorkoming van schade aan de weidevogelpopulatie en o.a. de roerdomp is eerder vastgesteld dat geen vergunning nodig is (brief 2011-26875)." Deze passage geeft aan dat vangst en ondersteunend afschot van vos door de provincie Noord-Holland wordt toegestaan om Natura 2000-doelen te realiseren.	Activiteiten in en om de Natura 2000-gebieden, bijvoorbeeld gericht op het terugdringen van schade, zijn uitvoerbaar als significant negatieve effecten van de activiteit (zoals significante verstoring van de doelsoorten) worden uitgesloten. Of er significant negatieve effecten op de vanuit Natura 2000 beschermde soorten en habitattypen te verwachten zijn, hangt onder meer af van het Natura 2000-gebied en welke soorten daar worden beschermd. Dit verschilt per gebied. Ook hangt het af van de wijze van uitvoering van de activiteit en van de periode in het jaar. Daarom vergt de toetsing van faunabeheer en schadebestrijding inderdaad maatwerk. Voor de bestrijding van vos in het Naardermeer zie 1.1.	Nee
2	2.1	Beginsituatie, maatregelen en doelen moeten SMART geformuleerd worden De beginsituatie en maatregelen voor de broedvogels zijn erg vrijblijvend en onvoldoende SMART beschreven. De daadwerkelijke knelpunten zijn niet inzichtelijk gemaakt, de perspectieven zijn onduidelijk en de maatregelen zijn	In de geactualiseerde Atlas Natura 2000 Oostelijke Vechtplassen en Naardermeer zijn de aantallen en ligging van de broedbiotopen van de vogels op kaart weergegeven.	Nee

Nota van Antwoord Natura 2000-beheerplan Naardermeer

		<p>diffuus, niet gekwantificeerd en gelokaliseerd en soms zelfs niet passend. Het is voor lezers van het plan onmogelijk om een inschatting te krijgen of de maatregelen effect zullen sorteren. Concreet is meer informatie om de doelen na zes jaar te kunnen toetsen nodig:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Een kaart met de ligging van huidige en potentiële broedbiotopen van vogels om een indruk te geven van de draagkracht van het gebied, - het kwantificeren van maatregelen en doelen voor vogels. Bijvoorbeeld hoeveel hectare inundatierietland (hectares) is nodig om de doelen voor de snor te halen? Hoeveel kilometer stromingsrietkraag is nodig om de doelaantallen van de grote karekiet te halen? - Lokaliseer de maatregelen, voeg kaarten toe. 	<p>Met kengetallen uit het Natura 2000-gebied de Oostelijke Vechtplassen en het vastgestelde Inrichtingsplan Schil Naardermeer is de uitbreiding en verbetering van het leefgebied van de broedvogels Grote karekiet en Zwarte stern gekwantificeerd (zie 2.3 en 2.4). Voor het behoud van de Snor zijn geen aanvullende maatregelen nodig, daarom is het ook niet nodig deze te kwantificeren en lokaliseren.</p> <p>De beheerder kan het beste de plekken bepalen voor de uitvoering van de maatregelen.</p>	
2.2	<p>Inrichtingsplan de Schil moet onderdeel worden van het beheerplan</p> <p>In het beheerplan wordt verwezen naar het Inrichtingsplan De Schil (RoyalhaskoningDHV, 2018). Dit inrichtingsplan omschrijft, aldus het beheerplan, systeemmaatregelen in De Schil die bijdragen aan de kernopgaven en daarmee aan de realisatie van de instandhoudingsdoelen. (.....)</p> <p>Het inrichtingsplan is nog niet klaar, en toch wordt er in het beheerplan geclaimd dat het inrichtingsplan zorgt voor uitbreiding en verbetering van het leefgebied van de aangewezen broedvogels. Dit is echter niet na te gaan en het ontleemt ons nu ook de kans om dit als onderdeel van het beheerplan inhoudelijk te beoordelen. Dat het inrichtingsplan in het najaar ter inzage wordt gelegd, doet er niet toe. Door het inrichtingsplan als systeemmaatregel op te voeren in het beheerplan, dient het er ook integraal onderdeel van uit te maken.</p>	<p>Omdat de besluitvorming over het inrichtingsplan nog niet had plaatsgevonden, maakte dit geen onderdeel uit van het ontwerp beheerplan en is het niet gepubliceerd. Inmiddels heeft de besluitvorming plaatsgevonden over het definitieve inrichtingsplan Schil Naardermeer (RoyalhaskoningDHV, 2019). Het inrichtingsplan is in juni 2020 vastgesteld door het waterschap Amstel, Gooi en Vecht, Natuurmonumenten en de provincie. Het zal in september als bijlage van het ontwerp provinciale inpassingsplan Schil Naardermeer ter inzage liggen.</p>	<p>Ja, pag. 7, 17, 21, 25, 26, 59 en 94</p> <p>Pag. 7 samenvatting <i>Hiervoor is een ontwerp provinciaal inpassingsplan Schil Naardermeer opgesteld met als bijlage het Inrichtingsplan Schil Naardermeer.</i></p> <p>Pag. 17, 21, 25, 59 en 94 Inrichtingsplan Schil Naardermeer (RoyalhaskoningDHV, 2019)</p> <p>Pag. 26 <i>Het inrichtingsplan is onderdeel van het ontwerp provinciale inpassingsplan.</i></p> <p>Pag. 59</p>	

Nota van Antwoord Natura 2000-beheerplan Naardermeer

			Het doelbereik van dit vastgestelde plan voor de zwarte stern en grote karekiet met de voorgenomen maatregelen is nu beoordeeld.	<i>Het Inrichtingsplan Schil Naardermeer is in bestuurlijk overleg van Natuurmonumenten, Waterschap Amstel, Gooi en Vecht en de provincie Noord-Holland op 11 juni 2020 vastgesteld.</i>
	2.3	<p>Grote karekiet Dit is de enige doelsoort die in zijn geheel is verdwenen in het Naardermeer. Er ligt dus zeker voor deze soort een grote verantwoordelijkheid en er dient een grote inspanning geleverd te worden voor het op orde krijgen van het leefgebied van de grote karekiet. Deze ambitie en urgentie vinden we helaas niet terug in het beheerplan.</p> <p>In het beheerplan mist een goede knelpuntanalyse. Waardoor is de grote karekiet als broedvogel verdwenen in het Naardermeer? Als de oorzaak nog onduidelijk is (pagina 51), hoe kan je dan gericht aan herstel gaan werken? We hebben nog veel vragen.(...)</p> <p>Wij zijn met de maatregelen op pagina 73 weinig hoopvol gestemd. In het beheerplan wordt alle hoop gevestigd op het flexibel peilbeheer om de benodigde rietkragen voor de grote karekiet terug te krijgen. (...) Maar voor stromingsrietkragen is het waterpeil echter niet zo van belang. Herstel ervan blijkt in de Oostelijke Vechtplassen goed mogelijk ondanks een stabiel peil.</p> <p>Een belangrijke sturende factor om sterk waterriet/stromingsriet te verkrijgen is in het beheerplan niet in kaart gebracht, namelijk de nutriënten. Om de beste groei van riet te verkrijgen is een voedselrijke bodem nodig (zoals bepaalde type veenbodems). (...) Uit figuur 10 in het beheerplan (belasting fosfaat) blijkt dat de gehalten erg laag zijn. Vermoedelijk zijn ze te laag voor hoog en dik waterriet. Dus om hoog waterriet te</p>	<p>Wij zijn het eens met de grote verantwoordelijkheid voor de doelsoort Grote karekiet, die als broedvogel is verdwenen uit het Naardermeer. Deze ambitie en urgentie scherpen we aan in het beheerplan.</p> <p>Het recente herstel van de rietkragen door ganzenrasters in de Oostelijke Vechtplassen ondanks een stabiel peil is ons bekend. In het beheerplan Naardermeer worden naast het flexibel peilbeheer voor ontwikkeling van rietvegetaties binnen de kade en in de schil ook het verwijderen van houtopstand langs de oevers en het plaatsen van rasters tegen ganzenvraat en zonodig populatiebeheer genoemd om de stromingsrietkragen terug te krijgen.</p> <p>Verwezen wordt naar een artikel over sturende factoren voor ontwikkeling van riet als moerasvogelbiotoop in voorbereiding van auteurs van onderzoekcentrum B-WARE. Het ontwerp beheerplan inclusief de passende beoordeling is gebaseerd op de beschikbare literatuur en expert judgement in 2018. Voortschrijdend inzicht uit onderzoek zal gebruikt worden voor het bijstellen van het beheerplan en de maatregelen.</p>	<p>Ja, pag. 55, 73 en 76</p> <p>Pag. 55 in tabel Grote karekiet broedt niet meer in het gebied. Daarom zijn maatregelen <i>urgent</i>.</p> <p>Pag. 73 Maatregelen ten behoeve van de Grote karekiet zijn <i>urgent</i>. Door het plaatsen van rasters (<i>rond historische broedplaatsen</i>) en zonodig populatiebeheer wordt de ganzenvraat van rietvegetaties tegengegaan. <i>Andere maatregelen richten zich op</i></p> <p><i>Voor een territorium Grote karekiet is een brede, hoge rietkraag nodig over een lengte van ca. 200 meter. Het plaatsen van ganzenrasters op plekken aangegeven door Natuurmonumenten over 2,6 kilometer, kan onder optimale omstandigheden leiden tot een zelfde lengte aan rietoever met voldoende hoog waterriet. Dit kan in theorie 13 territoria van Grote karekiet herbergen en is in theorie voldoende voor het realiseren van de behoudsdoelstelling van 10 broedparen.</i></p>

Nota van Antwoord Natura 2000-beheerplan Naardermeer

		<p>krijgen, is een extra inspanning nodig om de nutriënten-toevoer op orde te krijgen of er moeten rietkragen hersteld worden op voedselrijke bodems in 30-120 cm diep water. Waar zijn die nog aanwezig?</p> <p>Zoek delen van het gebied waar kansen liggen om stromingsriet te ontwikkelen in rijke bodems en/of door toevoer van voldoende nutriënten zoals stikstof en fosfaat. Op die plekken zullen dan ook eventuele struiken en bomen die in of langs de rietkraag groeien verwijderd moeten worden om concurrentie van voedingsstoffen en licht tegen te gaan. En het plaatsen van ganzenrasters op deze plekken is nodig om de rietgroei een kans te geven.</p> <p>Al met al is het nu onduidelijk waar potenties liggen om sterk waterriet/stromingsriet tot ontwikkeling te krijgen. Er ontbreekt een kaart waar op staat of er voldoende eutroof water/bodems zijn voor riet. Er ontbreekt een kaart met historische broedplekken die hersteld zouden kunnen worden. Er ontbreekt een duidelijk plan op welke plekken men kansen ziet om, rekening houdend met nutriënten, boomopslag en ganzenvraat het sterke waterriet terug te krijgen. Ook ontbreekt er een kwantificering hoeveel hoog waterriet er nodig is om het instandhoudingsdoel te halen. Geef ook een termijn voor de beheerplanperiode met een kwantificering van het areaal riet dat er binnen die periode hersteld wordt.</p>	<p>Er is een quick scan uitgevoerd om te kijken wat op korte termijn mogelijk is voor herstel van het stromingsriet (zoals rasters bij historische broedplaatsen). Met kengetallen uit het Natura 2000-gebied de Oostelijke Vechtplassen is gekwantificeerd hoeveel rietkraag nodig is. Voor een territorium Grote karekiet is een brede, hoge rietkraag van ca. 200 meter nodig. In overleg met Natuurmonumenten zijn plekken bepaald voor extra ganzenrasters (in totaal 2,6 km), zodat het leefgebied voor de Grote karekiet uitbreidt en verbetert. Met uitvoering van de peilopzet in de Nieuwe Keverdijkse Polder (inrichtingsplan Schil Naardermeer) kan er nog extra leefgebied bijkomen.</p>	<p><i>Het ontwikkelen van waterriet in de Nieuwe Keverdijkse Polder door peilopzet kan eveneens ruimte bieden aan enkele territoria van Grote karekiet. Afhankelijk van onder meer inrichting, nutriëntenrijkdom, mate van uitspoeling organisch materiaal door golfslag kan er zich geschikt riet ontwikkelen.</i></p> <p>Pag. 76 in Maatregeltabel: plaatsen 2,6 km rasters</p>
	2.4	<p>Zwarte stern</p> <p>Ook hier ontbreekt een goede knelpuntenanalyse. De speculaties die men doet op pagina 50 spelen waarschijnlijk geen rol. De afname wijt men aan een afname van de rietvegetatie, waardoor de luwe delen waar de zwarte stern zou broeden, zijn verdwenen. Dit heeft echter geen enkele relatie met de negatieve trend en maatregelen hiertegen zoals het plaatsen van</p>	<p>Het beheerplan is gebaseerd op de best beschikbare kennis bijeengebracht in landelijke profielendocumenten en de Atlas Natura 2000-gebied Oostelijke Vechtplassen en Naardermeer. De afname van luwe zones door overbegrazing van het riet door ganzen wordt als één van de mogelijke oorzaken</p>	<p>Ja, pag. 7, 49, 72 en 94</p> <p>Op pag. 7 verwijderen: <i>en aangepaste</i></p> <p>Op pag. 49 toevoegen:</p>

Nota van Antwoord Natura 2000-beheerplan Naardermeer

		<p>ganzenrasters, het verruimen van het flexibel peilbeheer en het verwijderen van houtopstand langs de oevers zal niet leiden tot een kentering.</p> <p>Ook hier moet eerst gedegen onderzocht worden wat de oorzaak of oorzaken zijn van de afname, maar een ogenschijnlijk belangrijke oorzaak menen we al te weten. En dat is dat er overal bos staat in de omgeving van meren. Zwarte sterns broeden in open landschap en de kans op predatie door bijvoorbeeld roofvogels is zeer groot. Als men het leefgebied van de zwarte stern wil verbeteren en uitbreiden, dan dient een aanzienlijk deel of op specifieke plekken het bos verwijderd te worden. Het heeft voor het leefgebied van de zwarte stern geen zin om bomen van de oever te verwijderen als de rest van de bomen blijft staan.</p> <p>Het beheerplan vermeld dat er sprake is van concurrentie om de vlotjes met ganzen/eenden. Uit navraag bij Natuurmonumenten blijkt dat dit geen knelpunt is in het Naardermeer, omdat de vlotjes afgerasterd zijn met gaas om concurrentie te voorkomen.</p> <p>Het beheerplan moet ook spreken van een visie voor natuurlijke nestgelegenheid en broedgebied in plaats van vlotjes. Dit betekent concreet meer wateroppervlakte met krabbenscheer en meer lisdoddevelden, mattenbies en droogvallende oevers.</p>	<p>genoemd, naast het ontbreken van verlanding, bosopslag in rietzones en de grote kans op predatie en concurrentie bij nestvlotjes. Over de oorzaak of oorzaken van de afname van het aantal broedlocaties van de Zwarte stern in het Naardermeer verschillen ecologen van mening. Indien meer kennis beschikbaar komt, zal deze bij de evaluatie van de maatregelen en het opstellen van het volgende beheerplan betrokken worden.</p> <p>Er is een quick scan uitgevoerd naar het doelbereik voor de Zwarte stern. Met kengetallen uit het Natura 2000-gebied Oostelijke Vechtplassen is gerekend. Voor een kolonie is tenminste 250 ha open moerasgebied nodig. Er zullen minstens 2-3 geschikte kolonieplekken moeten worden gerealiseerd voor kleine kolonies van elk zo'n 10-20 paren groot. Wanneer de voormalige kolonies weer geschikt kunnen worden gemaakt en er in de Schil een extra kolonie bijkomt, kan de doelstelling van 35 broedparen worden gehaald.</p> <p>Natuurmonumenten heeft inderdaad inmiddels de nestvlotjes afgerasterd met gaas.</p> <p>Het verbeteren van natuurlijke nestgelegenheid en broedgebied zal explicieter in de tekst worden vermeld.</p>	<p><i>Om een kolonie te kunnen herbergen is waterplantenrijk water nodig dat op ruime afstand ligt van opgaande begroeiing, gelegen in een open moerasgebied van tenminste 250 hectare (van der Winden et al., 2016a).</i></p> <p>op pag. 72 toevoegen: <i>Ook het verbeteren van natuurlijke nestgelegenheid en broedgebied is nodig.</i></p> <p><i>De voormalige kolonies van Zwarte stern binnen de kade worden weer voor hen geschikt gemaakt. Dit geeft ruimte voor 10-20 broedparen per kolonie. Samen met het broed- en foerageergebied voor een extra kolonie dat door het inrichtingsplan in de Schil ontstaat door peilverhoging in de Nieuwe Keverdijkse Polder, ontstaat er leefgebied voor 35 broedvogels. Dit is benodigd voor het halen van de instandhoudingsdoelstelling.</i></p> <p>Op pag. 94 toevoegen: <i>van der Winden et al., 2016a.</i></p>
	2.5	<p>Laatste punten:</p> <p>1. Het instandhoudingsdoel voor de snor wordt gehaald, toch worden er een aantal maatregelen</p>	<p>Het plaatsen van ganzenrasters om ganzenvraat aan rietstengels tegen te gaan is</p>	<p>Ja, pag.73</p>

Nota van Antwoord Natura 2000-beheerplan Naardermeer

		<p>genoemd, waaronder het plaatsen van ganzenrasters. Het is ons niet duidelijk waar de ganzenrasters geplaatst gaan worden en waar dat zal helpen voor de snor omdat deze niet broedt in stromingsriet.</p>	<p>een maatregel nodig voor andere soorten zoals de Grote karekiet, die in stromingsriet (>3 m hoog dicht riet die in 30-150 cm water staan) broedt. De snor zal hier ook van profiteren voor zijn foerageergebied, al broedt hij niet in stromingsriet maar in nat overjarig rietland met een kniklaag van oude geknakte (riet)stengels of grove bladeren. Natuurmonumenten heeft de locaties van al geplaatste ganzenrasters aangegeven en van nieuwe rasters bepaald.</p>	<p>Er worden diverse maatregelen genomen <i>voor andere soorten in het gebied (zoals Grote karekiet)</i> die het perspectief voor de populatie verbeteren.</p>
	2.6	<p>2. Bij de meeste omschrijvingen van de vogelsoorten zijn de teksten niet compleet of niet geheel juist (§3.4). Zo staat er dat zwarte sterns afhankelijk zijn van kamgrasweiden of kruidenrijke graslanden. Dit staat in het profielendocument, maar deze informatie is onjuist. Bij de snor staat bijvoorbeeld dat struiken dienen als zangpost, terwijl er rechts een foto staat van een zingende snor in een rietstengel. Struiken zijn dan ook niet nodig in het leefgebied van snorren.</p>	<p>De omschrijvingen van de vogelsoorten zijn gebaseerd op de landelijke profielen-documenten. Indien hierin onjuiste informatie staat, wordt deze dus helaas overgenomen. De tekst over struiken als zangpost bij de Snor wordt aangepast.</p>	<p>Ja, pag. 50</p> <p>In de zin naast de foto: <i>Rietstengels</i></p>
3	3.1	<p>Wij blijven en zijn van mening dat Nederland de beheersdoelen rond natura 2000 Naardermeer te ver doorvoert. Met name geldt dit voor habitat type blauwgrasland (H6410). De gegevens die de basis vormen voor maatregelen voor het N2000 gebied Naardermeer moeten eerst op het standaard dataformulier komen alvorens men daar doelen en maatregelen voor bedenkt. Er is geen referentiepunt waaraan te toetsen is of mee te vergelijken (tot op heden ons niet bekend). De maatregelen moeten volgens ons dus een vertaling zijn van de ecologische gegevens van het standaardformulier.</p>	<p>De Europese Natura 2000-doelen gebaseerd op de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn zijn door het ministerie van Economische Zaken (tegenwoordig Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit) voor Nederland vertaald in aanwijzingsbesluiten per Natura 2000-gebied. De doelen uit het aanwijzingsbesluit voor het Natura 2000-gebied Naardermeer van 23 mei 2013 zijn leidend voor het Natura 2000-beheerplan Naardermeer dat de provincie met terrein- en waterbeheerder heeft opgesteld. Dit geldt ook voor het habitattypen blauwgrasland (H6410), waarvoor het Rijk als</p>	<p>Nee</p>

Nota van Antwoord Natura 2000-beheerplan Naardermeer

		<p>Iedereen weet dat de natuur veranderlijk is door klimaat en desondanks hanteert Natura 2000 starre verbeterdoelen. Voor ons onbegrijpelijk.</p> <p>Verder worden particuliere vondsten van een beperkte groep ecologen juridisch geldig.</p> <p>Het is ons volstrekt onduidelijk waarom er voor het Naardermeer gekozen wordt voor uitbreiding van het H6410 habitat omdat het niet nodig is van Brussel en er elders in dit land gebieden zijn die een grotere bijdrage hebben. Uitbreiding is derhalve niet realistisch en valt onder de "nationale kop".</p>	<p>doel voor het Naardermeer uitbreiding van het oppervlak en verbetering van de kwaliteit heeft vastgesteld.</p>	
	3.2	<p>Door diverse beheers maatregelen kunnen ontwikkelingsmogelijkheden van ons veehouderijbedrijf dat gelegen is op 650 meter van Het Naardermeer wel eens beperkt worden.</p> <p>"Het beheerplan vormt een kader voor vergunningverlening van nieuwe activiteiten en handhaving " lees ik in het beheerplan. Dat geeft ons zorgen voor de toekomst.</p> <p>Daarom zijn wij van mening dat toekomstige ontwikkel activiteiten voor ons bedrijf niet opgehangen mogen worden aan beheer doelen waarvan men vindt dat deze schadelijk zijn voor het beheersgebied.</p> <p>Wij stellen ons op een omgedraaid standpunt: alles moet worden toegestaan tenzij het aantoonbaar schadelijk is. Want wie zegt dat die boer het weer gedaan heeft, terwijl wij zien dat het verkeer op de aangrenzende A1 net zo aanwezig is, zelfs toeneemt in vergelijking met afname agrarische activiteit in het gebied.</p>	<p>De Natura 2000-gebieden worden beschermd door de Wet Natuurbescherming (2017). Activiteiten in en om de Natura 2000-gebieden zijn uitvoerbaar als significant negatieve effecten van de activiteit, zoals significante verstoring van de doelsoorten, worden uitgesloten. Voor nieuwe activiteiten geldt algemeen dat deze voorgenomen activiteiten in intensiteit, ruimte en tijd worden beschreven en vervolgens worden getoetst op effecten op de beschermde soorten en habitattypen. Dan kan bepaald worden of een vergunning nodig is in het kader van de Wet Natuurbescherming. Voor de uitvoering van activiteiten waarbij het ontstaan van significant negatieve effecten niet kan worden uitgesloten, moet een vergunningstraject volgens de Wet Natuurbescherming worden doorlopen. Dit geldt voor alle activiteiten, ook niet agrarische activiteiten.</p>	Nee

Nota van Antwoord Natura 2000-beheerplan Naardermeer

	3.3	Ook weten wij uit publicaties dat er ernstige kritiek is op de onderzoeksinstituten die de rekenmodellen ontwikkeld hebben en blijven gebruiken, ondanks dat de betrokken medewerkers al decennia lang geconfronteerd worden met meetgegevens die de modeluitkomsten tegen spreken. De modelberekeningen lijken slechts bedoeld om het overheidsbeleid te ondersteunen en het succes ervan te bevestigen. Echter, alle vanaf 1995 aan de agrarische sector opgelegde maatregelen hebben niet tot enig meetbaar effect geleid. Dat is toch raar!	Deze opmerking nemen wij voor kennisgeving aan, want hij heeft geen betrekking op een onderwerp in het beheerplan.	Nee
	3.4	Tot slot dient u de zienswijze ingediend door indiener nummer 4 op beheersplan N2000/Naardermeer als herhaald en ingelast te beschouwen, evenals eerder ingediende stukken die wij zonden t.a.v. aanwijzingsbesluit Naardermeer op 2 september 2013.	Op de zienswijze van indiener nummer 4 is separaat ingegaan in deze Nota van Antwoord. Het Aanwijzingsbesluit voor het Naardermeer van het Rijk uit 2013 is zorgvuldig tot stand gekomen en onherroepelijk. Dit Aanwijzingsbesluit is daarom voor ons een vaststaand uitgangspunt, zoals ook is aangegeven in paragraaf 1.3 van het beheerplan.	Nee
4	4.1	<p>Indiener respecteert de instandhoudingsdoelstellingen die nodig zijn voor het behouden van de leefgebieden van de betreffende diersoorten in het Natura 2000-gebied Naardermeer. Echter zijn wij van mening dat zodra de populatie groter is dan de instandhoudingsdoelstellingen, beheer en schadebestrijding moet kunnen plaatsvinden om schade aan landbouwgewassen en (potentiële) natuurwaarden te voorkomen.</p> <p>Faunaschade In het provinciale ganzenbeleid, uitgewerkt in het ganzenbeheerplan van de Faunabeheer-eenheid, staat dat de populatie ganzen zodanig moet worden teruggebracht dat het schadeniveau van 2005 wordt gehaald. Om dit te bereiken zijn er maatregelen afgesproken die in het beheerplan van het Naardermeer</p>	In het huidige ganzenbeheerplan is aangegeven hoe met faunabeheer (en in dit geval specifiek ganzenbeheer) in Natura 2000-gebieden moet worden omgegaan. De toetsing aan de Wet Natuurbescherming heeft geleid tot de huidige vergunning voor het ganzen-populatiebeheer in het Natura 2000-gebied Naardermeer (2015) en bijbehorend uitvoeringsplan. Deze is verlengd tot 1 december 2020. Omdat er geen getoetst nieuw uitvoeringsplan is, wordt de voortzetting van oude activiteiten onder de voorwaarden van de beschikking van 1 september 2015 vrijgesteld van de vergunningplicht en blijven nieuwe activiteiten, oa koppel-afschot en afschot en	Ja, zie bij 1.3

Nota van Antwoord Natura 2000-beheerplan Naardermeer

		<p>geborgd moeten zijn. Wij verzoeken u om de doelstelling vanuit het provinciaal ganzenbeleid/ganzenbeheerplan, alsmede de hiervoor noodzakelijk te nemen maatregelen (nestbehandeling, koppel-afschot, bedwelmen, afschot), te borgen in het beheerplan Naardermeer. Hierdoor kan beheer en schadebestrijding in/nabij het Natura 2000-gebied plaatsvinden op het moment dat de omvang van de populatie groter is dan de instandhoudingsdoelstelling voor het natuurgebied.</p>	<p>een gewijzigde uitvoering vergunningplichtig in het kader van de Wet Natuurbescherming. De vergunningaanvraag zal een uitvoeringsplan met natuurtoets voor het Naardermeer moeten bevatten. Deze aanvraag moet bij de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord worden ingediend, en door hen moeten worden getoetst en goedgekeurd. Op basis van de natuurtoets moet duidelijk worden wat kan en onder welke voorwaarden dit vergund kan worden.</p>	
	4.2	<p>Blauwgrasland In het ontwerp Natura 2000-beheerplan Naardermeer is op pagina 30 als doelstelling het uitbreiden van blauwgrasland opgenomen. Wij kunnen met een uitbreiding van het areaal blauwgrasland niet instemmen omdat een areaaluitbreiding een negatief effect heeft op de ontwikkelingsmogelijkheden van de omliggende agrarische bedrijven. Een uitbreiding is eveneens in strijd met de daadwerkelijke doelstelling van Natura 2000. Immers, behoud en herstel van de diverse habitattypes en vogelsoorten is leidend. Daarnaast behoeft Blauwgrasland volgens de Europese Unie ten aanzien van het Naardermeer niet als prioritaire habitat voor het Natura 2000-gebied te worden aangemerkt. Wanneer het gebied ten aanzien van het blauwgras wordt uitgebreid, en zoals uit ontwerp Natura 2000-beheerplan Naardermeer blijkt is dit het geval, zijn de ontwikkelingsmogelijkheden voor agrarische bedrijven daarmee zo goed als onmogelijk.</p>	<p>De Europese Natura 2000-doelen gebaseerd op de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn zijn door het ministerie van Economische Zaken (tegenwoordig Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit) voor Nederland vertaald in aanwijzingsbesluiten per Natura 2000-gebied. De doelen uit het aanwijzingsbesluit voor het Natura 2000-gebied Naardermeer van 23 mei 2013 zijn leidend voor het Natura 2000-beheerplan Naardermeer dat de provincie met terrein- en waterbeheerder heeft opgesteld en heeft vastgesteld. Dit geldt ook voor het habitatype blauwgrasland (H6410), waarvoor het Rijk als doel voor het Naardermeer uitbreiding van het oppervlak en verbetering van de kwaliteit heeft vastgesteld.</p>	Nee

Deel C: Ambtshalve wijzigingen

Pagina/paragraaf	Oude tekst, wat wijzigt	Nieuwe tekst <i>scheefgedrukt</i>
Pag. 15 paragraaf 1.5	<p>1.5 Het Programma Aanpak Stikstof (PAS)</p> <p>Tekst vervalt</p>	<p>1.5 Stikstof</p> <p>Stikstof is een van de knelpunten bij de realisatie van de Natura 2000-doelen in Nederland. Het gaat daarbij om de gevolgen van stikstofdepositie afkomstig uit de landbouw, het verkeer en de industrie op habitats die gevoelig zijn voor stikstof. In het overgrote deel van de Natura 2000-gebieden bevinden zich stikstofgevoelige habitats en in ruim vijftig gebieden is er sprake van fors overbelaste situaties. Er is een groot verschil tussen het huidige en het gewenste depositieniveau.</p> <p><i>De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit heeft in april 2020 (24 april 2020) de Tweede Kamer geïnformeerd over de structurele aanpak stikstof waartoe het kabinet heeft besloten. Deze aanpak wordt de komende jaren (tot 2030) verder uitgewerkt en uitgevoerd in samenwerking tussen rijk, provincies en de relevante gebiedspartijen. Maatregelen die volgen uit deze aanpak zijn niet in dit beheerplan opgenomen.</i></p> <p><i>Op hoofdlijnen bestaat de structurele aanpak uit de volgende elementen:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Maatregelen ten behoeve van natuurbehoud en -herstel: gericht op de realisatie van de instandhoudingsdoelen in Natura 2000-gebieden om te voldoen aan artikel 6, eerste en tweede lid, van de Habitatrichtlijn en het Natuurnetwerk Nederland.</i> • <i>Natuurinclusieve ruimtelijke inrichting: een betere ruimtelijke integratie van natuur met andere functies als landbouw, energieopwekking, woningbouw en infrastructuur om zo meer natuurinclusief areaal te ontwikkelen.</i> • <i>Streefwaarde stikstofreductie voor 2030: In aanvulling op het pakket aan natuurmaatregelen streeft het kabinet ernaar om in 2030 op ten minste 50 procent van de hectares met stikstofgevoelige natuur in Natura 2000-gebieden de stikstofdepositie onder de kritische depositiewaarden (KDW) te brengen.</i> • <i>Bronmaatregelen gericht op stikstofreductie: Om een daling van de stikstofdepositie op stikstofgevoelige natuur te realiseren, heeft het kabinet besloten tot een omvangrijk, evenwichtig en kosteneffectief pakket aan stikstofreducerende bronmaatregelen, gericht op het halen van de streefwaarde voor stikstofreductie.</i>

		<ul style="list-style-type: none"> • <i>Monitoring en bijsturing: Om te monitoren of de condities voor behoud en herstel van instandhouding worden behaald, het maatregelenpakket voldoende effectief is en het maatregelenpakket of de streefwaarde bijstelling behoeven, wordt een monitorings- en bijsturingssystematiek ingericht.</i> • <i>Uitwerking van gebiedsgerichte aanpak en regelgeving: Voor de vastlegging en uitvoering van de structurele aanpak worden afspraken met de provincies gemaakt en indien nodig in wet- en regelgeving uitgewerkt of aangepast. Een belangrijke stap is reeds gezet met het inmiddels in werking getreden stikstofregistratiesysteem.</i>
<p>Pag. 15</p> <p>Pag. 8 en 22</p> <p>Hele tekst</p>	<p>PAS-maatregelen vervangen</p> <p>Verwijderen van: - verwijzingen naar de PAS (Programma Aanpak Stikstof) - onderscheid in PAS en niet-PAS maatregelen</p>	<p>PAS-maatregelen vervangen door ‘natuurherstelmaatregelen die erop zijn gericht de nadelige effecten van stikstofdepositie tegen te gaan’</p> <p><i>De effecten van stikstofdepositie zijn beoordeeld voor de activiteiten die samenhangen met agrarisch gebruik, verkeer en industrie.</i></p>
<p>Paragraaf 2.6.2 Provinciaal beleid</p> <p>Pag. 23</p>	<p>Nieuwe tekst</p>	<p>Coalitieakkoord 2019-2023</p> <p><i>“Duurzaam doorpakken” is een akkoord op hoofdlijnen en bevat de speerpunten van beleid van de provincie Noord-Holland. De provincie wil investeren in de grote opgaven van duurzaamheid, schone energie, goede bereikbaarheid per auto, fiets en openbaar vervoer, een gezonde leefomgeving vol mooie natuur, schoon water, natuurinclusieve landbouw en open landschap. Daarnaast geeft de provincie aan dat er ruimte moet zijn voor woningen, duurzame energieopwekking, werk en mobiliteit.</i></p> <p><i>De provincie benadrukt de waarde van de variatie aan landschappen voor plant- en diersoorten die bescherming verdienen. Tegelijkertijd bieden landschap, natuur en water rust en ontspanning in de dichtbevolkte provincie. Toegankelijkheid is dus ook van belang.</i></p>

		<p><i>Omdat water- en natuurkwaliteit onder druk staan zet de provincie in op het behoud en herstel van ecosystemen en kiest hierbij voor een integrale aanpak waarin ook klimaatadaptatie en transitie van de landbouw betrokken worden.</i></p> <p><i>Voor het herstel van biodiversiteit kondigt de provincie een Masterplan biodiversiteitsherstel aan. Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) levert een grote bijdrage aan dit herstel door nieuwe natuurgebieden te realiseren en bestaande natuurgebieden te verbinden. Afronding van het NNN in 2027 blijft het doel. De ambitie is om in de collegeperiode 3.000 hectare nieuwe NNN te realiseren.</i></p>
pag. 23	<p>Provinciale structuurvisie en ruimtelijke verordening</p> <p>Tekst vervalt</p>	<p>Omgevingsvisie NH2050</p> <p><i>Op 19 november 2018 hebben Provinciale Staten van Noord-Holland de Omgevingsvisie NH2050 vastgesteld. Hierin staat de visie op de fysieke leefomgeving beschreven. De provincie wil balans tussen economische groei en leefbaarheid. Dit betekent dat in heel Noord-Holland een basiskwaliteit van de leefomgeving wordt gegarandeerd door basisrandvoorwaarden te hanteren, zoals het Natuurnetwerk Nederland, beheerplannen Natura 2000 en herstelmaatregelen Natura 2000.</i></p> <p><i>Meer informatie is te vinden op de website van de provincie Noord-Holland: www.noord-holland.nl.</i></p> <p>Provinciale Ruimtelijke Verordening</p> <p><i>In de Provinciale Ruimtelijke Verordening (PRV) staan de regels waaraan ruimtelijke plannen in Noord-Holland moeten voldoen. Naar aanleiding van nieuwe wetgeving en/of provinciaal beleid wordt de PRV regelmatig aangepast. De laatste wijziging van de PRV is in september 2019 in werking getreden. In de wijziging van februari 2019 zijn onder andere de artikelen met betrekking tot het Natuurnetwerk Nederland aangepast.</i></p> <p><i>Een actualisatie van de verordening is inmiddels in een vergevorderd stadium. De ontwerp-Omgevingsverordening NH2020 is op 14 februari 2020 vastgesteld door Gedeputeerde Staten. De terinzagelegging was van 18 februari tot en met 10 april 2020. De verordening treedt in werking na vaststelling door Provinciale Staten.</i></p>
pag. 23	Nieuwe tekst	<p>Wezenlijke Kenmerken en Waarden</p> <p><i>De natuurwaarden van het Natuurnetwerk Nederland worden in het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) aangeduid met de term wezenlijke kenmerken en waarden. In artikel 19 van de PRV over Natuurnetwerk Nederland (NNN) en natuurverbindingen is deze terminologie overgenomen. Dit artikel heeft als doel de bescherming van de natuurwaarden – de wezenlijke</i></p>

		<p><i>kenmerken en waarden – van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) en natuurverbindingen in de provincie Noord-Holland. Met het artikel wordt invulling gegeven aan de verplichting uit het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) om bij provinciale verordening regels te stellen aan gemeentelijke bestemmingsplannen ter bescherming van het NNN.</i></p> <p><i>De Wezenlijke Kenmerken en Waarden Natuurnetwerk Nederland provincie Noord-Holland bij de verordening zijn te vinden op www.ruimtelijkeplannen.nl en de website van de provincie, in bijlage 3 bij de Provinciale Ruimtelijke Verordening. De bijlagen A12 Naardermeer en Zuidpolder beoosten Muiden en A14 Laegieskamp, Gijzenveen en Cruysbergen bevatten de wezenlijke kenmerken en waarden voor het Natura 2000-gebied Naardermeer.</i></p>
pag. 23	<p>Natuurnetwerk Nederland (NNN)</p> <p>Tekst aanvullen</p>	<p>Natuurnetwerk Nederland (NNN)</p> <p>Het <i>Natuurnetwerk Nederland (NNN)</i>, voorheen de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), is een samenhangend netwerk van belangrijke bestaande en nog te ontwikkelen natuurgebieden in Nederland. Het NNN levert, samen met het Natura 2000-netwerk, een bijdrage aan het behoud en de versterking van de biodiversiteit in Nederland. <i>Het netwerk is beschermd in gemeentelijke bestemmingsplannen en in de Provinciale Ruimtelijke Verordening.</i></p> <p>Gedeputeerde Staten van Noord-Holland zijn verantwoordelijk voor de realisatie van het NNN in de provincie. Dit doen zij samen met terreinbeherende organisaties, particulieren, gemeenten en waterschappen. <i>Er is een regiebureau geformeerd dat met betrokkenen partijen de bestaande plannen tegen het licht houdt, optimaliseert en nieuwe projecten opzet. Waar mogelijk wordt de natuuropgave samen opgepakt met andere onderwerpen zoals stikstof, klimaatrisico's en recreatie.</i> Voor elk gebied zijn NNN-doelen geformuleerd in de vorm van beheertypen, die van belang zijn voor het behoud en de verbetering van de Natura 2000-habitattypen en –soorten.</p>
pag. 23	<p>Soortenbescherming in hoofdstuk 3 van de Wet natuurbescherming</p> <p>Tekst aanvullen</p>	<p>Soortenbescherming in hoofdstuk 3 van de Wet natuurbescherming</p> <p>Hoofdstuk 3 <i>van de Wet natuurbescherming</i> is bedoeld voor de bescherming van in het wild levende dier- en plantensoorten. In uitzonderingsgevallen kunnen de provincies en het ministerie van Economische Zaken (EZ) op grond van deze wetontheffingen en vrijstellingen verlenen om van deze bescherming af te wijken. Dit is aan de orde als er gevaar is voor de veiligheid, of als er aantoonbare schade aan bedrijfsmatig geteelde landbouwgewassen of aan flora en fauna optreedt. Ontheffingen en vrijstellingen worden verleend aan de stichting Faunabeheer-eenheid (FBE) in Noord-Holland op grond van een Faunabeheerplan. <i>Het huidige Ganzenbeheerplan Noord-Holland 2015-2020 heeft een looptijd tot 1 december 2020. Voor die tijd moet er door de FBE een nieuw ganzenbeheerplan worden vastgesteld op basis van de door Gedeputeerde Staten op 2 juni 2020 vastgestelde kaders. Aan terreinbeherende organisaties in Natura 2000-gebied wordt een concreet</i></p>

		<p><i>uitvoeringsplan per gebied gevraagd, dat bij voorkeur deel uitmaakt van het nieuwe ganzenbeheerplan. Een actueel overzicht van geldige ontheffingen en vrijstellingen is opgenomen op de website van de provincie en te verkrijgen bij de FBE.</i></p> <p>Daarnaast worden ontheffingen verleend voor ruimtelijke ingrepen. Voor de inwerkingtreding van de Wet natuurbescherming lag die bevoegdheid bij EZ, die die taken had uitbesteed aan de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RvO). Sinds de inwerkingtreding van de Wet natuurbescherming wordt die taak namens Gedeputeerde Staten Noord-Holland door de <i>Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (ODNHN)</i> uitgevoerd.</p>
pag. 24	<p>Aardkundige monumenten en aardkundige waarden</p> <p>Tekst aanvullen</p>	<p>Aardkundige monumenten en aardkundige waarden</p> <p>Toevoegen:</p> <p><i>De aardkundige monumenten worden onder de Omgevingsverordening opgenomen in het Bijzonder Provinciaal Landschap (BPL) of het Natuurnetwerk Nederland (NNN). De met de specifieke aardkundige monumenten samenhangende kwaliteiten, zijn opgenomen in kernkwaliteiten BPL en wezenlijke kenmerken en waarden NNN van de gebieden waar de monumenten gelegen zijn.</i></p>
<p>pag. 26</p> <p>pag. 59</p> <p>pag. 91</p> <p>pag. 92</p>	<p>Inrichtingsplan Schil</p> <p>Tekst actualiseren</p>	<p>Inrichtingsplan Schil Naardermeer</p> <p><i>In het ontwerp provinciaal inpassingsplan Schil Naardermeer zal de provincie Noord-Holland de natuurbestemming voor de schil vaststellen.</i></p> <p><i>De provincie coördineert de ter inzage legging van het ontwerp inpassingsplan Schil Naardermeer (met als bijlage het Inrichtingsplan Schil Naardermeer) en het ontwerp watergebiedsplan van het waterschap. Daardoor is er één loket voor de zienswijzen bij de provincie.</i></p> <p><i>Voor het Inrichtingsplan de Schil is een kostenverdeling tussen provincie, Natuurmonumenten en het Waterschap Amstel, Gooi en Vecht afgesproken.</i></p> <p>in Tabel 7 opgenomen: <i>maatregel inrichtingsplan Schil Naardermeer</i> <i>financiering provincie/Waterschap Amstel, Gooi en Vecht/Waternet/Natuurmonumenten</i></p>

<p>Pag. 78</p>	<p>Kader 5.1 Bestaand gebruik en Huidig gebruik: wat is het en wanneer is een vergunning nodig?</p> <p>Tekst actualiseren</p>	<p>Kader 5.1: Bestaand gebruik en Huidig gebruik: wat is het en wanneer is een vergunning nodig?</p> <p><i>Sinds 1 januari 2020 definieert de Wet natuurbescherming ‘bestaand gebruik’ niet meer. Ook de datum van 31 maart 2010 is geschrapt. Uit diverse rechterlijke uitspraken valt af te leiden dat ‘bestaand gebruik’ is ‘een toestemming op de Europese referentiedatum’. Bij een toestemming kan het gaan om een natuurvergunning maar ook om een milieuvergunning of andere toestemming. De Europese referentiedata volgen uit de Vogel- en Habitatrichtlijn en vaste jurisprudentie. Een complete lijst van de te hanteren referentiedata per Natura 2000-gebied is te vinden op de website van BIJ12.</i></p> <p>Dit bestaand gebruik is volgens de wet in principe <i>vergunningvrij</i> wanneer het gebruik feitelijk sinds de referentiedatum ongewijzigd plaatsvindt. Voor gewijzigd bestaand gebruik of bestaand gebruik dat wisselt in omvang, locatie en/of tijdstip geldt wel een vergunningplicht bij mogelijke significante effecten op de Natura 2000-doelen. Bij de vergunningverlening worden dan alleen de effecten beoordeeld van de wijzigingen in het gebruik sinds de referentiedatum.</p> <p>Het is niet altijd mogelijk om aan te tonen dat sprake is van al dan niet gewijzigd bestaand gebruik. Daarom zijn in dit beheerplan alle (menselijke) activiteiten die in en om het gebied plaatsvinden getoetst. Dit noemen we het ‘<i> huidig gebruik</i>’.</p>
<p>Pag. 84</p>	<p>Paragraaf 7.3 Gevolgen voor nieuwe activiteiten</p> <p>Tekst actualiseren</p>	<p>Toevoegen:</p> <p><i>De toename van stikstof moet worden berekend met behulp van het rekenmodel Aerius; afhankelijk van de omvang van de toename moet een vergunning worden aangevraagd. Verder bevat de structurele aanpak stikstof (zie paragraaf 1.5) elementen die ertoe moet leiden dat (de gevolgen van) overbelasting door stikstofdepositie op habitats die gevoelig zijn voor stikstof wordt door teruggedrongen. Het betreft onder andere maatregelen ten behoeve van natuurbehoud en -herstel, een natuurinclusieve ruimtelijke inrichting, het realiseren van de ‘streefwaarde stikstofreductie’ voor 2030, bronmaatregelen gericht op stikstofreductie, monitoring en bijsturing en uitwerking van een gebiedsgerichte aanpak en regelgeving. Maatregelen die volgen uit deze aanpak zijn niet in dit beheerplan opgenomen maar worden de komende jaren (tot 2030) verder uitgewerkt en uitgevoerd in samenwerking tussen rijk, provincies en de relevante gebiedspartijen.</i></p>
<p>Bijlage 2.1 pag. 97</p>	<p>Natuurbeheertypenkaart Kaart actualiseren</p>	<p>Natuurbeheertypenkaart Kaart uit Natuurbeheerplan 2020</p>

<p>Bijlage 3.2 pag. 102</p>	<p>PAS-gebiedsanalyse Redactionele wijzigingen</p>	
<p>Bijlage 5.2 pag. 232</p>	<p>Toetsing huidig gebruik paragraaf 3 landbouw,</p> <p><i>Veehouderij, bemesting en lozingen</i></p> <p>Tekst vervalt</p>	<p>Toetsing huidig gebruik paragraaf 3 landbouw</p> <p><i>Beweiding en bemesting:</i> betreft activiteiten binnen en buiten het Natura 2000-gebied</p> <p><i>In de PAS-uitspraak (ECLI:NL:RVS:2019:1604) van 29 mei 2019 heeft de Raad van State vastgesteld dat de categorale vrijstelling van de vergunningplicht voor beweiden en bemesten in strijd is met de Habitatrictlijn. Voor beweiden en bemesten kan dus een Wnb-vergunning nodig zijn als blijkt dat uit deze activiteiten stikstof neerdaalt op overbelaste stikstofgevoelige habitattypen of leefgebieden van soorten in het Naardermeer.</i></p> <p><i>Voor beweiden geldt dat aannemelijk is dat er geen sprake is van een hogere depositie dan waar in de stalvergunning al rekening mee is gehouden (Remkes et al., 2019). De depositie van stal en bemesten gezamenlijk neemt af als beweiding plaatsvindt in vergelijking met de situatie waarbij koeien op stal staan en de mest wordt uitgereden. Deze conclusie geldt zonder uitzondering, dus ook voor beweiding in Natura 2000-gebieden. Koeien in de wei stoten namelijk minder ammoniak uit dan koeien in een stal. Dit komt doordat in de wei mest en urine gescheiden op het land komen. Ammoniak wordt in een stal vooral gevormd als urine en mest bij elkaar komen. Weidegang draagt dan ook op twee manieren bij aan de reductie van ammoniakemissie. Ten eerste: De dieren zijn een periode niet in de stal, waardoor de stal minder wordt bevuild met mest en de emissie in de stal uitdooft. Ten tweede: De dieren brengen zelf mest op het weiland, waardoor er minder stalmest wordt aangewend op deze weilanden (binnen de wettelijk vastgelegde aanwendingsnorm voor gewassen). Mest van beweiding kent een veel lagere ammoniakemissie dan mest die in de stal is opgevangen en opslagen, en vervolgens op het land wordt uitgereden. Voor veehouderijen die een stalvergunning hebben met een stalemissie is er geen reden voor een verdere beoordeling van beweiden (Categorie 4a). Effecten van vestiging van nieuwe veehouderijen of uitbreidingen van bestaande veehouderijen dienen zelfstandig beoordeeld te worden en kunnen niet vrijgesteld worden als bestaand gebruik (Categorie 3).</i></p> <p><i>Voor bemesten van landbouwgrond is er geen vergunningplicht als de landbouwgrond al in gebruik was op de referentiedatum en het gebruik sinds die datum niet wezenlijk is gewijzigd (Remkes et al., 2019). Voor bemesten van landbouwgrond die niet hydrologisch verbonden is met het Naardermeer en stikstof alleen via atmosferische depositie in het gebied terecht kan komen, geldt Categorie 4a. Wanneer het gebruik van de landbouwgrond sinds de referentiedatum wel wezenlijk is gewijzigd en de ammoniakemissie ten opzichte van de referentiedatum is</i></p>

		<p><i>toegenomen is een Wnb-vergunning nodig. Ook voor het bemesten van landbouwgronden die pas na de referentiedatum in gebruik zijn genomen is een vergunning nodig (Categorie 3).</i></p> <p><i>Buiten de effecten door stikstofdepositie kan door (kunstmatige) bemesting fosfaat en nitraat aan de bodem en via afspoeling aan het grond- en oppervlaktewater worden toegevoegd. Bemesting kan zo, afhankelijk van de richting van grond- en oppervlaktewaterstromen, effect hebben op het Natura 2000-gebied. Alle habitattypen waarvoor het gebied is aangewezen hebben baat bij een goede waterkwaliteit. De externe fosfaatbelasting wordt veroorzaakt door uitspoeling van fosfaat vanuit landbouwgronden, kwelwater en inlaatwater. Omdat het inlaatwater wordt gedefosfateerd is de fosfaatbelasting vanuit het inlaatwater beperkt.</i></p> <p><i>De uitspoeling vanuit de landbouwgronden wordt voor een groot deel veroorzaakt door bemesting uit het verleden (nalevering), maar kan ook door de huidige bemesting worden veroorzaakt. Met de uitvoering van de maatregelen in de Schil (zie hoofdstuk 4) treedt belasting van het Naardermeer met meststoffen vanuit de landbouw via het watersysteem niet meer op. Ook voor het bemesten van landbouwgrond die op dit moment hydrologisch verbonden is met het Naardermeer, geldt Categorie 4a.</i></p> <p><i>Veehouderij is vergunningplichtig, tenzij reeds aanwezig op de referentiedatum en sindsdien niet wezenlijk gewijzigd.</i></p>
Hele tekst	Meerlanden vervangen door	Naardermeer-Oost